

freds eller utilfreds med hans Afgjørelse, maatte Formanden, hvis han virkelig har det Princip og følger den Regel, og har anset den for given i Loven, nægte Kandidaten Ordet, hvad enten denne var tilfreds eller utilfreds dermed. Altsaa, Et af Lo maa være Tilfældet, enten maa man holde fast, at Formanden har det Princip, og har han det, kan han slet ikke udvøe noget Skjøn, men maa ubetinget nægte Kandidaten Ordet, hvormeget denne end forlanger det — om han er tilfreds hermed eller ikke, har ikke Spor af Betydning — eller ogsaa har Formanden ikke det Princip, og da er det ganske vist værst for Formanden, at han desuagtet har truffet denne Afgjørelse, thi da har han ikke den Undskyldning, som kunde ligge i, at han havde opfattet Balgloven paa en urigtig Maade. Det er altsaa det ene Hovedpunkt, jeg fastholder, at der er begaaet en Feil, at der er gjort Noget, som ingen anden Formand i det givne Tilfælde vilde have gjort paa denne Maade. For mit Vedkommende mener jeg tværtimod ogsaa, at den Afgjørelse, der er truffet af Formanden i dette Tilfælde, ikke lader sig forsvare lige over for Tanken og Meningen i Balglovens § 35; thi saa meget er dog vist, at Balglovens § 35 paalægger Formanden en bestemt Pligt, nemlig den Pligt at give Kandidaten Leilighed til at svare paa en Interpellation, der er henvendt til ham. Men naar det nu forholder sig saaledes, at Interpellationen efter sin Mening var rettet mod den Kandidat, der ikke fik Ordet, da siger jeg, at Formanden ikke blot har gjort sig skyldig i Malconducte, men endog i Virkeligheden tilføjet, hvad der er den egentlige Tanke i Balglovens § 35. Om vedkommende Kandidat, hvis han havde haft Landsnærverelse, Omstigt o. s. v., kunde være kommen udenom Formandens Afgjørelse, er en Ting, jeg slet ikke tager noget Hensyn til. Den, der skal vise Conduite og Landsnærverelse ved en saadan Leilighed, er Formanden, en rolig og koldblodig Formand, der staar udenfor; men af Kandidaten, der er i Balgfeberens Hede, kan man ikke forlange det. Det er altsaa ganske ligegyldigt, om vedkommende Balgkandidat kunde have fundet en saadan Omvei, hvis han havde haft Tilfældet nok dertil, det kommer slet ikke i Betragtning. Det er Formanden, der skal være aandsnærverende i saadanne Tilfælde. At vi bag efter kunne sidde rolig her i Rigsdagen og sige, at han skulde have gjort det eller det, kommer ikke i Betragtning. Heller ikke har det nogen Betydning, at vedkommende Kandidat har haft Ordet to Gange tidligere; thi det, at han tidligere kan have udtalt sig om Sagen, betyder ikke Noget. Spørgsmaalet er, om han har haft Anledning dertil, og saaledes som Sagen foreligger, og saaledes som den er oplyst, maa man sige, at den faldne Kandidat vilde have været bedst tjent med, at den ikke kom frem. Men naar den er kommen frem, da er det først, at Kandidaten har Interesse

af at faae slaet den ned. Det er altsaa tydeligt nok, at Kandidaten kunde være meget interesseret i ikke at bringe den Sag frem for den store Forsamling, som ikke havde hørt Forhandlingen ved det tidligere Møde, og som ikke kjendte den; men naar den kommer frem, saa faar det ogsaa saa meget større Interesse for ham at faae den gjendreven fra sin Side. Der er altsaa begaaet en Feil, det anser jeg for givet, og Spørgsmaalet er da kun, om denne Feil er af en saadan Beskaffenhed, at den kan afficere Balgets Betydning, og om der er Mulighed for, at denne Feil kan have bevirket det Udsald, som Balget har faaet. I den Henseende er det ganske urigtigt, hvad der er blevet sagt, nemlig, at Kandidaten selv nærede Tvivl derom og ingen Ero havde dertil. Thi Kandidaten har netop selv sagt, at denne Feil meget let kunde have havt Indflydelse paa Balget. Forholdet her er jo ikke et saadant, at man kan opstille et Regnestykke og sige: Saa og saa mange Stemmer har den Feil, der er begaaet, ført over fra den ene Kandidat til den anden; thi det beror paa et Skjøn. Dette Skjøn træffer Kandidaten for sit Vedkommende, og dette Skjøn ville vi komme til at træffe for vort Vedkommende, naar Balget kommer til at foreligge til endelig Afgjørelse. Meningen er ikke den, at alle Medlemme skulle afsværes ude i Kredsen, men naar Dplysningerne foreligge, saa er det os, der have at skjønne, om og hvorvidt Feilen er af den Beskaffenhed, at den kan have havt Indflydelse paa Balget; men disse Dplysninger, som det erede Medlem ikke kunde fatte, at vi ønskede, maa vi have i Forveien. Det har undret mig meget, at det erede Medlem her bagved (N. Andersen) ikke har kunnet forstaa, hvad det var for Dplysninger, jeg vilde have, efterat jeg har nævnt ham 1, 2, 3, 4, 5 forskjellige Dplysninger. Dersom det erede Medlem havde kunnet svare paa disse 5 Spørgsmaal, dersom han havde kunnet sige: Jeg veed, at saaledes og saaledes forholder det sig, da var det en anden Sag; men det erede Medlem veed ikke mere end jeg. Det erede Medlem veed ikke, hvorledes den Interpellation lød, der blev stillet til Kandidaten. Det erede Medlem veed ikke, hvorledes Kandidaten optog denne Interpellation, og om han svarede derpaa. Det erede Medlem veed ikke, hvad den faldne Kandidat vilde have svaret, og han veed heller ikke noget Officielt eller Konstatet om, hvorvidt Formanden i Afens i Virkeligheden i disse 20 Aar har fulgt denne Regel. Alle disse Ting, som det kunde have Interesse at faae Dplysning om overfor Behovsmødet af den her begaaede Feil, ligge hen i det Uklare, men inden vi kunne træffe et Skjøn desangaaende, maa vi have Dplysning derom. Dersom det er rigtigt, at den Uttring, som er falden fra det erede Medlem her bagved, er kommen frem paa Balgdagen,